

Het boek Ruth
- Ruth 2 en 3 -

2014-10

Hij heeft u bekendgemaakt, o mens,
wat goed is en wat de HERE van u vraagt:
niet anders dan recht te doen
en **getrouwheid [hesed]** lief te hebben,
en ootmoedig te wandelen
met uw God.

(Micha 6:8)

Structuur boek Ruth

- ▶ **Proloog: ellende en leegte (1:1-6)**

Kader en crisis: de mannen in een Judees gezin sterven in Moab: Naomi blijft achter zonder enige man om voor haar te zorgen

- ▶ **Scene 1: Naomi's terugkeer (1:7-22)**

(verantwoordelijkheden inherent aan verwantschap)

- ▶ **Scene 2: Ruth en Boaz in het veld (2:1-23)**

*(het karakter van Boaz en Ruth: hij is een **gibbor hayil** – vgl. bijv. Naäman 2Kon5:1)*

- ▶ **Scene 3: Ruth en Boaz op de dorsvloer (3:1-18)**

*(het karakter van Boaz en Ruth: zij is een **eset hayil**)*

- ▶ **Scene 4: Boaz zet stappen om met Ruth te kunnen trouwen (4:1-12)**

(verantwoordelijkheden inherent aan verwantschap)

- ▶ **Epiloog: verzadiging en vervulling (4:13-17)**

conclusie en afwikkeling: zoon geboren aan Ruth en Boaz;
Naomi is hersteld tot leven en volheid

- ▶ **Coda: geslachtsregister (4:18-22)**

Boek Ruth: indeling in episodes

▶ Algemeen 4 episodes

- ▶ 1^e : Naomi's verhuis van Betlehem naar Moab en terug
(Ruth 1 - leegte)
- ▶ 2^e : Ruth vertrekt van bij Naomi naar Boaz en keert terug
(Ruth 2 - zoeken)
- ▶ 3^e : idem - Ruth vertrekt van bij Naomi naar Boaz en keert terug
(Ruth 3 - vinden)
- ▶ 4^e : geen vertrek en terugkeer, maar lineair verloop – van afzegging van de concurrent, naar de vereniging van Ruth & Boaz, naar de geboorte van hun kind
+ Finaal: geslachtsregister met open horizon en nieuwe toekomst
(Ruth 4 – volheid)

Boek Ruth: indeling in episodes

- ▶ Ruth 1 gaat over vertrek en terugkeer, een zeer Bijbels thema ... Alleen in episode 4 (Ruth 4) geen 'vertrek en terugkeer'
Episode 2 en 3 (middenblok): parallel gestructureerd
- ▶ 2 x verlaat Ruth Naomi, heeft ze een ontmoeting met Boaz en komt ze daarna bij Naomi terug
- ▶ **5 elementen stemmen overeen in de episodes 2 en 3**

Parallellen Ruth 2 en 3

- ▶ Ruth vraagt Naomi als ze kan gaan en vertelt wat ze zal doen; Naomi zegt Ruth te gaan
 - ▶ Ruth gaat
 - ▶ Boaz vraagt wie Ruth is en krijgt het te horen
 - ▶ Boaz verzoekt Ruth te blijven, noemt haar waard te worden gezegend en geeft haar voedsel
 - ▶ Ruth spreekt tot Naomi, vertelt haar wat er is gebeurd en krijgt haar raad
- ▶ Naomi zegt Ruth te gaan, en vertelt wat ze moet doen
 - ▶ Ruth gaat
 - ▶ Boaz vraagt wie Ruth is en krijgt het te horen
 - ▶ Boaz zegt dat Ruth waard is te worden gezegend, verzoekt haar te blijven en geeft haar voedsel
 - ▶ Ruth spreekt tot Naomi, vertelt haar wat er is gebeurd en krijgt raad

Vergelijkingen/contrasten Ruth 2 en 3

Ruth 2

Ruth 3

Belangrijkste personages

Naomi, Ruth en Boaz ----- Naomi, Ruth en Boaz

Tijd/seizoen

Start van de oogst ----- einde van de oogst

Belangrijkste setting en activiteit

Veld van Boaz + gerst en tarwe oogsten ----- dorsvloer + de oogst bewaken

Perspectief

God leidt het 'lot' van Ruth ----- Naomi plant Ruths strategie

Aanvankelijke wisselwerking

Ruth aanwezig, Boaz arriveert ----- Boaz aanwezig, Ruth arriveert

Scharnierpunt: Ruths vraag

Vraagt om te mogen oplezen (Deut. 24:19) ----- Vraagt om te huwen (Deut. 25:5-10)

Vergelijkingen/contrasten Ruth 2 en 3

Ruth 2

Ruth 3

Boaz' reactie

Hij stemt in ----- Hij stemt in

Boaz' kennis van Ruth

Het is hem allemaal verteld ----- Ieder in de poort van zijn volk weet het

Vraag op de achtergrond

Schijnbaar geen lossen ----- Een lossen die nauwer verwant is

Boaz' bescherming voor Ruth

Haar fysieke integriteit ----- Haar goede reputatie (morele integriteit)

Duur van de scene

De hele dag werken ----- De hele nacht wachten

Vergelijkingen/contrasten Ruth 2 en 3

Ruth 2

Ruth 3

Beschrijving van het karakter

Boaz is een waardig man ----- Ruth is een excellente vrouw
(‘zeer vermogend’) (‘deugdelijke’)

Wat Ruth meeneemt naar huis voor Naomi

een efa gerst ----- zes maten gerst

Scharnierpunt naar de finale mini-scène

Naomi’s vraag ----- Naomi’s vraag

Eindgedachte

Naomi’s wijsheid ----- Naomi’s wijsheid

Terugblik Ruth 1

- ▶ **Naomi in droevige situatie:**
 - ▶ Geëmigreerd omwille van hongersnood
 - ▶ Naomi's man en beide zonen (toch) overleden
 - ▶ Geen nakomelingen hoewel beide zonen lang getrouwd hadden geleefd

- ▶ → Naomi zag geen toekomst meer
 - ▶ Al zou ze hertrouwen (via het zwagerhuwelijk), ze zag zich toch als te oud voor kinderen (1:11-13)
 - ▶ Naomi dacht dat God tegen haar was (1:11-13 en 20-21)

- ▶ ... Toch gloort hoop:
 - Ruth, de Moabitische
 - Het begin van de gerstenoogst (1:22)

Ruth 2: indeling

- ▶ **A (2:1–3)** Introductie van Boaz, Gods middel tot *hesed*; de situatie waarin *hesed* nodig is; de actie, ‘per toeval’ in Boaz’ veld, meteen de aanzet tot de praktisering van *hesed*
 - ▶ **B (2:4)** Genadige en vriendelijke groet v. Boaz: ‘De HERE zij met u’
 - ▶ **C (2:5–7)** Ruth beschreven door de overste van de maaiers en haar bijzondere verzoek om genade
 - ▶ **D (2:8–10)** Boaz begint gunst te schenken; **Ruths vraag:** ‘Waarom betoont gij mij uw gunst?’
 - ▶ **D’ (2:11–13)** **Boaz’ antwoord:** God belooft je trouw en je geloof; Ruth verzoekt om voortgaande gunst (‘Laat mij genade vinden in uw ogen’, HSV)
 - ▶ **C’ (2:14–16)** Boaz’ bijzondere uitnodiging en Ruths bescherming voor de andere knechten
 - ▶ **B’ (2:17)** Ruth, ontvanger van Boaz’ vrijgevigheid:Yahweh was met haar
 - ▶ **A’ (2:18–23)** Ruth verhaalt haar ‘geluk’ in Boaz’ veld aan Naomi, en hoe ze *hesed* vond bij Boaz en God
-

Ruth 3: indeling

- ▶ **A (3:1–2)** Naomi's plan om Boaz de rol van Ruths **verwant en lossen** te laten vervullen
- ▶ **B (3:3–5)** Naomi's plan om Ruth ongemerkt aan Boaz' voeten te laten gaan liggen
- ▶ **C (3:6–9)** Ruth voert Naomi's plan uit, gaat liggen, en stelt het zwagerhuwelijk voor aan een verbaasde Boaz
- ▶ **D (3:10)** Boaz merkt bewonderend Ruths voorgaande terughoudendheid op ivm de veiligheid van het huwelijk
- ▶ **D' (3:11)** Boaz merkt bewonderend Ruths verdiende reputatie op als een deugdzame vrouw
- ▶ **C' (3:12–13)** Boaz stemt in met Naomi's plan, verbaast Ruth met het bestaan van een nadere lossen, en draagt haar op te blijven liggen
- ▶ **B' (3:14–16)** Naomi's navraag naar Boaz die koos om Ruths aanwezigheid aan zijn voeten geheim te houden
- ▶ **A' (3:17–18)** Ruth's verslag en Naomi's reactie over Boaz' keuze om op te treden als **verwant en lossen**

Ruth 2: genegenheid

- ▶ **Ruth blijft niet passief, maar hoopt op iemands ‘gunst’:**

‘Laat mij naar het veld gaan en aren lezen achter hem, die mij *genegen* zal zijn.’ →
zelfde woord in 2:2, 10 en 13

- ▶ Ruth hoopt op iemands gunst ... terwijl ze eigenlijk best wel rechten had als vreemdelinge (**Zie Deut. 24:19-22 en Deut. 14:28-29**)
– Merk op: de arme werkt voor zijn/haar boterham (gezond principe)

- ▶ Dezelfde uitdrukking (met hetzelfde werkwoord) vinden we in **Gen. 39:4**, van Jozef bij Potifar:

‘Toen zijn heer zag, dat de Here met hem was, en dat de HERE alles wat hij ondernam onder zijn hand deed gelukken, *won Jozef zijn genegenheid*’

→ **schept dit geen verwachting bij de lezer van Ruth 2?**

- ▶ Eerste vermelding van genegenheid/gunst/genade in Gen. 6:8 ‘Maar Noach vond *genade* in de ogen des HEREN.’
-

Ruth 2: 'genegenheid'

- ▶ Het woord '**genegenheid**' (of 'genade'/'gunst') komt van het Hebreeuwse CHEN, afgeleid van CHANAN – buigen of bukken in goedertierenheid voor iemand anders, als een hoger geplaatste tgo een lager geplaatste [Strong encycl.]

→ drukt iets uit van de nederigheid van Ruth en haar verwachting (vgl. 1:6)

Ruth 2

- ▶ Vergelijk ook met **Gen. 18:3** (Abraham)
'En hij zeide: Mijn heer, indien ik uw **genegenheid** gewonnen heb, ga dan niet aan uw knecht voorbij.'
- ▶ Zie ook **Ex. 3:21** En Ik zal bewerken, dat de Egyptenaren dit volk **gunstig** gezind zijn, zodat gij, wanneer gij wegtrekt, niet ledig wegtrekt
- ▶ **Ex. 11:3** En de HERE bewerkte, dat de Egyptenaren het volk **gunstig** gezind waren; ook was Mozes een zeer gezien man in het land Egypte, bij de dienaren van Farao en bij het volk

→ **Dergelijke gunst moet van de Here komen!**

- ▶ **Ex. 33:13**
Nu dan, **indien ik genade in uw ogen gevonden heb**, maak mij toch uw wegen bekend, zodat ik U ken; opdat ik genade vinde in uw ogen. Bedenk toch, dat deze natie uw volk is. 14 Toen zeide Hij: Moet Ik zelf medegaan om u gerust te stellen? 15 En hij zeide tot Hem: Indien Gij zelf niet medegaat, doe ons vanhier niet optrekken. 16 Waaraan zal anders geweten worden, dat ik en uw volk **genade in uw ogen gevonden hebben**, dan doordat Gij met ons medegaat? Immers daardoor zijn ik en uw volk afgezonderd uit alle volken, die op de aardbodem zijn. 17 En de HERE zeide tot Mozes: Ook deze zaak, waarover gij gesproken hebt, zal Ik doen, **omdat gij genade in mijn ogen gevonden hebt** en Ik u bij name ken.
-

Ruth 2: genegenheid

- ▶ **NT:** – In het **Grieks** is het **CHARIS** en geeft het de idee weer van genegenheid in gedrag of daad. (Strong encycl.)
- ▶ ‘Door genade bent u behouden’ (**Ef. 2:5b**)
Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een **gave** [of ‘geschenk’ / charis] van God (**Ef. 2:8**)
- ▶ **Joh. 1:17-18:** ‘want de wet is door Mozes gegeven, de **genade [charis]** en de waarheid zijn door Jezus Christus gekomen. Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen.
- ▶ Immers uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen zelfs **genade [charis]** op genade **Joh. 1:16**

Veel parallellen met Jer. 31

- ▶ 1 Te dien tijde, luidt het woord des HEREN, zal Ik voor alle geslachten van Israël tot een God zijn en zullen zij Mij tot een volk zijn. 2 Zo zegt de HERE: Het volk der ontkomenen aan het zwaard vond genade [=genegenheid, gunst] in de woestijn, Israël, op weg naar zijn rust. 3 Van verre is de HERE mij verschenen: Ja, Ik heb u liefgehad met eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken in goedertierenheid. [hesed] 4 Weder opbouwen zal Ik u, zodat gij gebouwd wordt, jonkvrouw Israëls. Opnieuw zult gij u tooien met tamboerijnen en uittrekken in vrolijke reidans; 5 gij zult weer wijngaarden planten op de bergen van Samaria, en wie ze planten, zullen ook de vrucht genieten. 6 Want de dag is daar, dat de wachters roepen op het gebergte van Efraïm: Komt, laat ons opgaan naar Sion, tot de HERE, onze God! 7 Want zo zegt de HERE: Jubelt van vreugd over Jakob, juicht om het hoofd der volkeren, verkondigt, looft en zegt: de HERE heeft zijn volk verlost, het overblijfsel van Israël. 8 Zie, Ik breng hen uit het land van het noorden en verzamel hen van de einden der aarde; onder hen blinden en lammen, zwangeren en barenden tezamen; in een grote schare zullen zij hierheen terugkeren. 9 Onder gewezen zullen zij komen en onder smeking zal Ik hen leiden; Ik zal hen voeren naar waterbeken op een effen weg, waarop zij niet struikelen. Want Ik ben Israël tot een vader, en Efraïm, die is mijn eerstgeborene. 10 Hoort het woord des HEREN, o volken, verkondigt het in verre kustlanden en zegt: Hij, die Israël verstrooide, zal het verzamelen en het behoeden als een herder zijn kudde. 11 Want de HERE maakt Jakob vrij en verlost hem uit de macht van wie sterker is dan hij. 12 Zo komen zij jubelend op de hoogte van Sion en stromen toe naar het goede des HEREN, naar koren, most en olie, naar schapen en runderen; hun ziel zal zijn als een besproeide hof, zij zullen nooit meer versmachten. 13 Dan verheugt zich het meisje in de reidans, jongelingen en grijsaards tezamen. Ik verander hun rouw in vreugd. Ik troost en verblijd hen na hun smart.

[zie ook volgende slide]

Veel parallellen met Jer. 31

- ▶ 14 Ik laaf de ziel der priesters met het vette en mijn volk wordt met het goede van Mij verzadigd, luidt het woord des HEREN. 15 Zo zegt de HERE: Hoor, te Rama klinkt een klacht, bitter geweest: Rachel weent om haar kinderen, zij weigert zich te laten troosten over haar kinderen, omdat er geen meer is. 16 Zo zegt de HERE: Weerhoud uw stem van wenen, uw ogen van tranen; want er is loon voor uw arbeid, luidt het woord des HEREN, zij zullen terugkeren uit het land van de vijand. 17 Ja, er is hoop voor uw toekomst, luidt het woord des HEREN, de kinderen zullen naar hun gebied terugkeren. 18 Ik heb werkelijk Efraïm horen klagen: Gij hebt mij getuchtigd, als een ongetemd kalf werd ik getuchtigd; bekeer mij, dan zal ik mij bekeren, want Gij, HERE, zijt mijn God. 19 Want nadat ik tot inkeer ben gekomen, heb ik berouw gekregen; nadat ik tot inzicht gekomen ben, heb ik mij op de heup geslagen; ik ben beschaamd, ja, ook te schande geworden, want ik heb de smaad van mijn jeugd gedragen. 20 Is Efraïm Mij een lievelingszoon, een troetelkind, dat Ik, zo vaak als Ik van hem spreek, gedurig weder aan hem denken moet? Daarom is mijn binnenste over hem ontroerd, Ik zal Mij zeker over hem ontfermen, luidt het woord des HEREN. 21 Richt u merkstenen op, zet u wegwijzers neer, zet uw hart op de heerbaan, de weg die gij gaat; keer terug, jonkvrouw Israëls, keer terug naar uw steden hier! 22 Hoelang zult gij aarzelen, o afkerige dochter? Want de HERE scheidt iets nieuws op aarde: de vrouw zal de man omvangen. 23 Zo zegt de HERE der heerscharen, de God van Israël: Wederom zal men dit woord zeggen in het land van Juda en in zijn steden, wanneer Ik een keer heb gebracht in hun lot: De HERE zegene u, rechtvaardige woonstede, heilige berg! 24 Daar zal Juda wonen met al zijn steden tezamen, landbouwers en die met de kudde uittrekken; 25 want Ik verkwik de vermoeide ziel, elke versmachtende ziel verzadig Ik. 26 Hierbij ontwaakte ik en zag op; mijn slaap was zo zoet.

Ruth in Ruth 2

- ▶ Neemt initiatief in de zorg
 - ▶ Is bereid om alleen te gaan werken en voor Naomi en zichzelf te zorgen (nederig, liefdevol en zorgzaam) (vgl. I Tim. 5:8)
 - ▶ Laat zich niet afschrikken en hoopt op gunst/genade
 - ▶ *Volgens het getuigenis van de knecht:*
 - ▶ Jonge Moabitische (2:8 en 3:10)
 - ▶ Met Naomi meegekomen
 - ▶ Heeft toestemming gevraagd (niet vereist volgens de wet)
 - ▶ Heeft er al een hele tijd gewerkt, al van 's morgens
 - ▶ Nam bijna geen pauze ('zit weinig thuis')
 - ▶ Verliet vader, moeder en haar land, 'naar een volk dat ze tevoren niet kende' (vgl. Gen. 12:1-4)
 - ▶ Schuilt onder de vleugels van de HERE
 - ▶ Staat open voor de raad van Naomi
-

Ruth in Ruth 3

- ▶ Laat zich niet overheersen door haar gevoelens (ook niet in Ruth 2)
- ▶ Liep geen jonge mannen na, noch arm noch rijk
- ▶ Is bereid te luisteren naar Boaz en op hem te vertrouwen
- ▶ Is bereid te wachten

- ▶ Heeft een reputatie in de poort als een 'deugdzame vrouw' (*ze is een 'ēšet ḥayil - zie Spr. 31*)

Ruth als *'ēšet ḥayil* - Spr. 31

▶ Spreuken 31:

- ▶ 11 Op haar vertrouwt het hart van haar man, het zal hem aan voordeel niet ontbreken.
- ▶ 20 Haar hand breidt zij uit naar de ellendige, haar handen strekt zij uit naar de nooddruftige.
- ▶ 23 Haar man is bekend in de poorten, als hij neerzit te midden van de oudsten des lands.
- ▶ 25 Kracht en luister is haar gewaad, de komende dag lacht zij toe.
- ▶ 28 Haar zonen staan op en prijzen haar gelukkig, ook haar man roemt haar: 29 Vele dochters gedragen zich wakker, maar gij overtreft haar alle!
- ▶ 30 Bedrieglijk is de bevalligheid en ijdel de schoonheid, maar een vrouw die de HERE vreest, die is te prijzen. 31 Geeft haar van de vrucht harer handen, dat haar daden haar roemen in de poorten!

Ruth in Abrahams voetsporen

- ▶ **11** Boaz antwoordde haar: Mij is omstandig medegedeeld alles wat gij voor uw schoonmoeder gedaan hebt na de dood van uw man, en hoe gij uw vader en uw moeder en het land uwer geboorte hebt verlaten en gegaan zijt naar een volk, dat gij tevoren niet kendet.
- ▶ **Vgl. Gen. 12:1** De HERE nu zeide tot Abram: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal
- ▶ **Vgl. Hebr. 11:8** Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid getrokken naar een plaats, die hij ter erfenis zou ontvangen, en hij vertrok, zonder te weten waar hij komen zou.

Ruth schuilt onder Gods vleugels

- ▶ God had omgezien naar zijn volk → trok Ruth tot Hem aan? (1:6)
- ▶ Ruth 2:12 De HERE vergelde u uw daad, en uw loon valle u onverkort ten deel van de HERE, de God van Israël, onder wiens vleugelen gij zijt komen schuilen.
- ▶ Mt. 23:37 Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet gewild.
 - ▶ Uit deze verwerping van Christus door Israël → Christus' verzoenend sterven → aanneming van de volken → wij mogen bij Hem schuilen

Ruth schuilt onder Gods vleugels

▶ Veiligheid

- Ps. 17:8-9 Bewaar mij als de appel van het oog, **berg mij, in de schaduw van uw vleugelen**, 9 voor de goddelozen die mij overweldigen, voor mijn doodsvijanden die mij omsingelen.
- Ps. 36:8 Hoe kostelijk is uw goedertierenheid [**hesed**], o God; daarom **schuilen de mensenkinderen in de schaduw uwer vleugelen**

▶ Geborgenheid

- Ps. 61:5 Laat mij in uw tent voor altoos vertoeven, laat mij **schuilen, geborgen onder uw vleugelen**.

▶ Vreugde

- Ps. 63:8 8 Want Gij zijt mij een hulp geweest, **in de schaduw van uw vleugelen jubel ik**.

Ruth schuilt onder Gods vleugels

- ▶ Zelfde uitdrukking in Ruth 3:9
- ▶ “En hij vroeg: Wie zijt gij? Zij antwoordde: Ik ben Ruth, uw dienstmaagd: **spreid uw vleugel uit over uw dienstmaagd, want gij zijt de lossen.**”
- ▶ Beschikbaar om te huwen (vgl. 3:3 en 2 Sm. 12:20)
 - [zie Ez. 16:8 - op volgende slide]

Ruth schuilt onder Gods vleugels

- ▶ Vgl. ook Ez. 16:8
- ▶ 1 Het woord des HEREN kwam tot mij: 2 Mensenkind, doe Jeruzalem haar gruwelen kennen 3 en zeg: zo spreekt de Here HERE tot Jeruzalem: gij zijt naar afkomst en geboorte uit het land der Kanaänieten; uw vader was een Amoriet en uw moeder een Hethitische. 4 Wat uw geboorte aangaat: toen gij geboren waart, werd uw navelstreng niet afgesneden en werdt gij niet tot uw reiniging met water gewassen; ook werdt gij niet met zout ingewreven noch in windsels gewikkeld. 5 Geen oog zag met ontferming op u neer om uit mededogen één dezer dingen aan u te doen, maar gij werdt weggeworpen op het veld, omdat men geen waarde hechtte aan uw leven, toen gij geboren waart.
- ▶ 6 Toen kwam Ik voorbij u, en Ik zag u trappelen in het bloed van uw geboorte en Ik zeide tot u, in uw bloed: leef; ja, Ik zeide tot u, in uw bloed: leef. 7 Ik deed u opgroeien als het veldgewas, gij groeidet op en werdt groot en kwaamt tot volle schoonheid; uw borsten werden vast en uw haar groeide; maar gij waart naakt en bloot. 8 Toen kwam Ik voorbij u en zag u, en zie, de tijd der liefde was voor u gekomen; Ik spreidde de slip van mijn kleed over u en bedekte uw naaktheid, Ik ging onder ede een verbond met u aan, luidt het woord van de Here HERE; zo werdt gij de mijne. 9 Toen wies Ik u met water, spoelde het bloed van u af en zalfde u met olie.

Hesed in Ruth 2 en 3

- ▶ Dit 'huwelijksaanzoek' is *hesed* vanwege Ruth! (**3:10**)
- ▶ **2:20** Daarop zeide Noömi tot haar schoondochter: Gezegend zij hij door de HERE, die zijn goedertierenheid [*hesed*] niet heeft onttrokken aan de levenden noch aan de doden. Verder zeide Noömi tot haar: Die man is aan ons verwant, hij is een van onze lossers.
 - ▶ Bewust onduidelijk wie hier *hesed* bewijst: Boaz of God?

Boaz in Ruth 2 en 3

- ▶ Boaz is de vervulling van Ruths hoop uit 2:2
- ▶ Hoewel Ruth uit Moab komt, schenkt hij meteen gunsten:
 - ▶ Ga niet naar een ander veld
 - ▶ Ga niet weg van hier
 - ▶ Sluit u aan bij mijn arbeidsters
 - ▶ Bezie het veld daar
 - ▶ En volg de meisjes
- ▶ Beval de mannen haar met rust te laten (vgl. Mozes in Ex.2:17)
- ▶ Als je dorst hebt mag je vrijelijk drinken (→ normaal puten vreemdelingen voor Israëlieten en vrouwen voor mannen)
- ▶ Dit gaat veel verder dan wat de Wet voorziet

Boaz in Ruth 2 en 3

- ▶ Hiermee houdt het nog niet op
 - ▶ Boaz verwelkomt Ruth in de groep aan de tafel
 - ▶ Hij laat haar mee eten
 - ▶ Hij schenkt haar zoveel geroosterd koren dat ze overhoudt (2:14)

 - ▶ Ze mag oplezen tussen de schoven
 - ▶ Maak haar niet beschaamd
 - ▶ Veeleer moet je opzettelijk iets voor haar uit de bundels trekken en het laten liggen
 - ▶ Vaart niet ruw tegen haar uit

- ▶ Een dubbele zegen is meteen zijn deel: 2:19 en 2:20

Boaz in Ruth 2 en 3

- ▶ Boaz is een gibbor hayil (2:1), zeer vermogend man
 - Vgl. Christus in I Tm.6:15-16
- ▶ Hij is uitermate vrijgevig (altijd weer)
- ▶ Hij is al ouder (2:8 en 3:10)
- ▶ Hij was blijkbaar toch terughoudend geweest tgo Ruth
- ▶ Hij stelt haar gerust (altijd opnieuw)
- ▶ Hij heeft oog voor haar liefdedaden [**hesed**] (3:10)

Boaz in Ruth 2 en 3

- ▶ Hij treedt doortastend op ten behoeve van de weduwe en vreemdeling
- ▶ Hij doet wat hij moet doen, maar eigent zich niets toe voor zijn beurt
 - zijn lot is in Gods hand (3:12-13)
 - vgl. bijv. David in de grot tgo Saul
- ▶ “Hij zal niet rusten voordat hij vandaag deze zaak tot een einde heeft gebracht” (3:18)

Boaz is de lossers/verwant

- ▶ 2:1 en 2:20
 - ▶ 3:9 en 3:12-13

 - ▶ Lossers = *go'el*

 - ▶ vgl: Ex. 6:5 Zeg derhalve tot de Israëlieten: Ik ben de HERE, Ik zal u onder de dwangarbeid der Egyptenaren uitleiden, u redden van hun slavernij en u *verlossen* [wə ɡā 'al tî] door een uitgestrekte arm en onder zware gerichten. 6 Ik zal Mij u tot een volk aannemen en Ik zal u tot een God zijn, opdat gij weet, dat Ik, de HERE, uw God, het ben, die u onder de dwangarbeid der Egyptenaren uitleid. 7 En Ik zal u brengen naar het land, waarvan Ik gezworen heb het aan Abraham, Isaak en Jakob te zullen geven, en Ik zal het u geven tot een bezitting, Ik, de HERE.
-

Boaz is de lossers/verwant

- ▶ Ex. 15:13 Gij leiddet in uw goedertierenheid [bə ·ħas ·də ·k̄ā] het volk dat Gij verlost [gā ·'ā ·lə t̄ā;]hebt; Gij leiddet het door uw kracht naar uw heilige woonstede.
 - ▶ God is even toegewijd aan zijn volk als een familielid aan zijn bloedverwanten
 - ▶ Hij accepteert de verwantschap met alle verplichtingen die erbij horen
 - ▶ God is bereid te doen wat nodig is en alle kosten op zich te nemen om zijn volk te beschermen, verdedigen en bevrijden

Boaz is de lossers/verwant

- ▶ In Israël trad iemand op als lossers [go'el] wanneer hij in de bres sprong voor een familielid ...
 - ▶ dat onrecht werd aangedaan,
 - ▶ Gevaar liep,
 - ▶ Werd bedreigd
- ▶ Drie vbn uit het OT van een lossers:
 - ▶ De bloedwreker (moordenaars voor het gerecht brengen) – zie Nm. 35:6-34
 - ▶ Familieleden helpen bij schuld of slavernij (Lev. 25)
 - ▶ Zorgen voor het voortleven van de naam van een broer (Deut. 25:5-10)

Lossen/verlossen

▶ Er is een Verlosser ...

- ▶ Kol.1:13 Hij heeft ons verlost uit de macht der duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon zijner liefde, 14 in wie wij de verlossing hebben, de vergeving der zonden.
- ▶ Tit.2: 11 Want de genade Gods is verschenen, heilbrengend voor alle mensen, 12 om ons op te voeden, zodat wij, de goddeloosheid en wereldse begeerten verzakende, bezadigd, rechtvaardig en godvruchtig in deze wereld leven, 13 verwachtende de zalige hoop en de verschijning der heerlijkheid van onze grote God en Heiland, **Christus Jezus, 14 die Zich voor ons heeft gegeven om ons vrij te maken van alle ongerechtigheid, en voor Zich te reinigen een eigen volk, volijverig in goede werken.**

